

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Enslava ulica št. 5, (v priliku levo), telefon št. 34.

Izdaja vsak dan svoje izredne dodatke in priložnice.

Inserati veljajo: petstopenjski petletni vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na pisarna naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Karodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 650	četrt leta 650
na mesec 230	na mesec 230

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica.

Upravnistvo: Enslava ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Nova smer.

Ustanovljen je enotni češki klub. V njem so združene vse češke narodne stranke. Ta enotni klub reprezentuje veliko politično potenco in ni dvoma, da bo igral v dunajskem parlamentu veliko vlogo.

Konstituiranje tega enotnega češkega kluba je prineslo za vso politično javnost veliko, upravljeno presenečenje. Mnogoletni duševni vodja vseh čeških strank, dr. Kramář, je bil pri ti priliki politično takorekoč obglavljen. Dr. Kramář je bil kandidat mladočeške stranke za predsedstvo enotnega kluba, a glasovali so zanj samo mladočeški poslanci, vsi drugi pa so glasovali za bivšega ministra dr. Fiedlerja. Trikrat se je morala vršiti volitev, predno je mladočeški klub dovolil svojem članu dr. Fiedlerju, da je prevzel izvolitev za predsednika. A ne dovolj tega; dr. Kramář niti v parlamentarno komisijo novega kluba ni bil izvoljen; tisti dr. Kramář, ki je bil toliko let dejanski predstavnik češkega naroda, glavni vodja čeških strank in njihov prvi govornik, je bil vržen v ozadje in je postal čisto navaden poslanec. To se lahko imenuje politično obglavljenje.

Ni dvoma, da so pri tem osebne rivalitete igralo veliko vlogo, ali odločilno je vendar bilo, da je v vseh čeških strankah nastala velika nezadovoljnost s politikom dr. Kramářa in da je brezplodnost in brezuspešnost te politike povzročila padec dr. Kramářa. Vse češke stranke so namreč prišle do spoznanja, da dosedanja politika, ki so jo vodile, ni rodila nobenega sadu, da jih ni primaknila njihovemu cilju bližje, marveč jih pripravila v naravnost obupen položaj. Tako velik in mogočen narod, kakor so Čehi, pa so danes faktično brez vpliva.

Ze meseca sem se je kazalo vse jasneje, kako rase nezadovoljnost čeških strank z dosedanjim njihovim politikom. Zlasti je postalo to očito letos poleti, ko je dr. Šusteršič s svojo politiko dosegel ravno nasprotno tega, kar so želele češke stranke. Čehi so hoteli zlomiti sedanji vladni sistem, dr. Šusteršič je pa dosegel, da je bil parlament z breo poslan domov in da se je vladni sistem še utrdil. Od takrat je bila v vseh čeških krogih vse večja nevolja proti politiki »Slovenske Enot« očitna in končno je

prišlo do poloma, dr. Kramář je padel.

Usoda tega izrednega moža je uprav tragična. Bil je mnogo let eden prvih mogočnikov v državi, mož, ki je nastavljal in odstavljaj ministre, ki je imel največji vpliv na vse javne zadeve, kateremu so ponujali ministrske portfelje in na katerega je gledala vsa Evropa kot predstavljaj slovenskega nacjonalizma v Avstriji. Dr. Kramář je dalekoviden politik velike koncepcije, eden prvih talentov, kar jih imajo avstrijski Slovani in zato je obžalovati, da je sedaj padel. Padel je pravzaprav kot žrtev politike dr. Šusteršiča. Dvakrat so Čehi prenesli, da je dr. Šusteršič parlament razgal, sedaj pa so naredili konec tej politiki.

Pravično ceneč izredna svojstva dr. Kramářa, moramo le obžalovati, da je bil ta mož pahnjen z vodilnega mesta, čeprav nismo vedno sledili njegovim idejam in čeprav je dr. Kramář najverjetneje kriv, da se je pri državnozbornski volilni reformi glede slovenskih dežel zgodilo vse to, kar so želeli klerikali in vse tako, kakor so želeli klerikali.

Padec dr. Kramářa svedoči, da hoče češka politika kreniti v novo smer. Katera smer je to, se da uginiti iz tega, da je bil dr. Fiedler izvoljen za načelnika enotnega češkega kluba. O dr. Fiedlerju pravijo, da je skoz in skoz realen politik, ki hladno računa z vsemi trenutnimi okoliščinami, da bo znal češko politiko voditi tako, da bo Čehom prinašala dejanski sadov. Morda sodijo preneog tisti, ki menijo, da je sedaj razbita »Slovenska unija«, da so pretrgane vse vezi med severnimi in južnimi Slovani in da bo Fiedler češko politiko zapeljal na pota gole oportunitete. Ali gotovo je, da dobi češka politika novo smer in da se bodo vsled nje najbrž že v doglednem času parlamentarne in politične razmere znatno predrugačile. Za Čeha to morda ne bo slabo, a kako bo ta nova smer češke politike vplivala na slovenske razmere, to je drugo vprašanje. Da pomeni padec dr. Kramářa strahovit udarec za dr. Šusteršiča, o tem ni dvoma, saj je dr. Kramář postal v nekih očirih uprav žrtev politike dr. Šusteršiča. Nemei si obetajo, da je padec dr. Kramářa naredil konec skupnemu postopanju Čehov in Jugoslovancev, konec češko-jugoslovanske solidarnosti. Upamo, da se Nemei v svojih računih varajo, dasi ni tajiti, da je prišel za mnogoletno

češko-slovensko solidarnost po krivdi dr. Šusteršiča jako resen, uprav kritičen čas.

Slovenščina na koroških kolodvorih.

V tej zadevi je svoj čas poslanec Grafenauer v državnem zboru pojasnjeval skandalozne razmere na Koroškem. Vsak se še spominja na znane aretacije na celovškem kolodvoru. V prvi vrsti je bil torej tudi »Slovenski klub«, posebno pa dr. Šusteršič informiran o vseh teh krivicah.

Pred kratkim je »Mir« zopet hvalil v eni sapi narodno delovanje dr. Brejca, dr. Šusteršiča in Grafenauerja. Toda resnica, da dr. Šusteršič tudi v tem, za Slovence na Koroškem tako važnem vprašanju, ničesar ni storil, se ne da zakriti, če mora »Mir« njegovo hvalo tudi še tako debelo tiskati. Kakor na Kranjskem dopušta vse narodne krivice, tako, oziroma še bolj, so mu narodne pravice na Koroškem deveta briga. Ravnotako kakor prej, se dogajajo tudi sedaj po kolodvorih na Koroškem slučaj, ki bi se v drugi državi sploh ne mogli zgoditi. Nekatere gospodične na celovškem kolodvoru naravnost psoje Slovence brez vzroka in na slovensko zahtevo se sploh ne ali redkokdaj dobi vojni list, tudi v popolno slovenskih krajih. Značilni slučaj:

Dne 30. junija t. l. se je peljal gospod župnik Gahron iz Bač v Beljak. V Bačah je zahteval vojni list kakor vedno slovensko in kakor to delajo tudi drugi domačini. V prejšnjih časih se je vojni list tudi na slovensko zahtevo vedno dobil. Pri tej priliki pa je rekel uradnik Herzog v ošabnem tonu: »Verlangen und sprechen Sie deutsch oder steigen Sie ohne Karte ein.« Gospod župnik je ponovil še enkrat svojo zahtevo, ponudil še enkrat denar, in ker ni dobil voznega lista, je odšel v vlak. Potem je spovedniku takoj povedal, da nima lista, ponudil zopet denar, toda spovednik mu je diktiral takoj kazen šest kron. Gospod župnik se je potem v Beljaku pritožil in ni dobil do sedaj na to pritožbo odgovora, pač pa je dobil od finančne prokuratorje tožbo radi šestih kron. Ker je stvar bagatelna bi seveda pred nemškim sodnikom ničesar ne opravil in plačal finančni prokuratorji se še

več stroškov. Da se je stvar tako zgodila, so priče na razpolago.

To so razmere, ki v nobeni kulturni državi ne bi bile mogoče, če bi se ne našli slovenski poslanci, ki take stvari naravnost krijejo. To je sad kravje kupčije slovenskih klerikalcev z vlado na Kranjskem.

Dnevne vesti.

+ Ceste in vodovodi. Razumen lovek bo vse svoje gospodarstvo urejeval tako, da bo primerno sredstvom, ki jih ima na razpolaganje. Kdor več potrosi, kakor ima, kdor ri je v dolgove, ta ni dober gospodar. To ve vsak najpriprostejši kmetič, samo kranjski dež. odbor tega ne ve. V sobotnem »Slovenec« se je oglasil dr. Lampe in se je pobahal, kaj je deželni odbor tekom lanskega in letošnjega leta storil za ceste in vodovode. Svoje dni je prejšnji deželni glavar Detela ob koncu deželnozbornske dobe podal tak resumé. Tudi Detela je lahko mnogo navedel. Tudi prejšnji dež. odbor je jako mnogo storil za ceste in vodovode. Razloček je pa ta, da je prejšnji dež. odbor ravnal tako, kakor mora ravnati dober in razumen gospodar, sedanji dež. odbor pa dela brezmiseln. Prejšnji deželni odbor je storil, kar se je dalo storiti s sredstvi, ki jih je imel na razpolaganje, sedanji deželni odbor pa dela, kakor bi denar na cesti ležal. Na tak način brez ozira na sredstva se lahko vse naenkrat naredi. Deželni odbor je v tem kratkem času, kar ima deželno gospodarstvo v rokah, tako neracionalno, tako nespametno in tako nevestno ravnal z deželnim denarjem, da kmalu ne bo mogel nikamor naprej. Ni le zapravil vsega, kar je imel na razpolaganje, zapravil je celo denar, ki bi se ga ne smel dotakniti, ki ni njegov, nego mu je samo zaupan. Ni ni računat, kaj in koliko more dežela plačevati, samo metal je denar kakor da bi bila deželna blagajna brez dna. Zanašal se je, da dobi dovoljenje, napraviti kar deset milijonov dolga. Le hitro velik dolg napraviti, dolg, ki bo požrl vsako leto kar pol milijona na obrestih, to je bila poglavitna skrb tega nesrečnega deželnega odbora. Sedaj pa je vlada rekla, da ne dovoli napraviti ta dolg. S tem je prišla dežela v največjo stisko in če se ne najde izhod iz te zagate, mora priti strahovit polom. Proračun za leto 1911 izkazuje primanjkljaja poldrugi milijon kron, faktično bo seveda še večji, a slabi

gospodarji delajo vedno proračune tako, da ublaže in reducirajo primanjkljaj kolikor se da, seveda le na papirju. Dr. Šusteršič je dež. zbor tolažil, da dobi dežela z novim letom 900.000 K iz novega davka na žganje. A sedaj vemo, da iz tega nič ne bo, da je dr. Šusteršič deželni zbor le »farba« in da je sploh še negotovo, če bo država mogla zvišati davek na žganje, da bo dežela omenjenih 900.000 K dobila vsaj čez leto. Samo primanjkljaj za l. 1911 in tihi dolgo, ki jih je deželni odbor napravil s tem, da je porabil različne fonde, katerih bi se ne smel dotakniti, svedoči dovolj jasno, da stoji kranjska dežela pred polomom. Če ne dobi dežela v tej ali oni obliki posojila, potem ne vemo, s čim bo čez nekaj mesecev plačevala učitelje in uradnike in s čim ceste in vodovode, s katerimi se je dr. Lampe v soboto bahal.

+ Kranjcu ni treba več v Ameriko, oznanja dr. Lampe in dostavlja: »Novo gospodarsko gibanje daje vsakemu zaslužka — kramp v roke in pamet rabi.« Da se dr. Lampe le ne ženira takih trivialnosti, ki naposled le kažejo, da nima pravega pojma o vzrokih izseljevanja. Kaj misli dr. Lampe, da hodijo ljudje v Ameriko, ker doma ni prilike, prijeti za kramp? Naj vpraša kateregakoli kmeta, pa mu bo povedal, koliko krampov je na razpolaganje, pa jih nobeden neče v roke vzeti. Kmet že skoro ne dobi hlapca, ker grede ljudje rajši v Ameriko, kakor da bi doma kramp sukali. Tudi podjetniki že skoro ne dobe domačih delavcev, nego morajo porabljati Macedonce. Vse to ima svoj jako priprosti vzrok: na Kranjskem domači nevalificiran delavec ne zasluži dovolj, zato gre raje v Ameriko, in hodil bo tja še dolgo, toliko časa, dokler bo mogel v Ameriko mnogo več zaslužiti, kakor doma, pa naj dr. Lampe zida še toliko cest in vodovodov in elektrarn. Vzrok izseljevanju ni pomanjkanje prilike za zaslužek, nego pomanjkanje dobro plačane prilike in teh razmer dr. Lampe še dolgo ne bo odpravil. Kranjci bodo nehali hoditi v Ameriko kadar bodo lahko doma vsaj toliko zaslužili, da jih dobri amerikiški zaslužki ne bodo več mikali.

+ Pro ecclesia et pontifice. Prijatelj Anton Kobi z Brega pri Borovnici je prav dober lesni trgovec in žagar in tudi speerijsko blago zna dobro prodajati. Poleg tega je tudi deželni poslanec in je zaslovel kot poročevalec o novem cestnem za-

LISTEK.

Jubilejska umetniška razstava.

(Konec.)

Prav tako pogrešamo med starejšimi še živčimi slikarji Goričana profesorja Gvaica, častnika in znanega krajinarja L. Benescha, ljubljanskega slikarja Wettacha i. dr. Da so se na naši razstavi zgledali tudi ti slikarji in risarji in še nekateri drugi, katerih imena mi v hipu ravno niso v spominu, bi se pokazalo, da živimo v dobi, ko se je v nas na polju umetnosti razpredlo prav veselo življenje. In v tem veseljem življenju smemo s tem večjo pravico videti jamstvo boljše bodočnosti, ker se tudi zunanje razmere za umetnost sicer počasi, toda stalno boljšajo.

Kakor se je konec prejšnjega stoletja preporodilo naše slikarstvo, tako je tudi naše kiparstvo krenilo na nova pota. Odpovedalo se je tradicionalnim šablonskim oblikam in začelo stvarjati v modernem slogu, ki v primeri s starejšim vse bolj po-

udarja lepoto linije. Tudi naše najmlajše kiparstvo je na razstavi le malo zastopano, zato se ž njim na tem mestu ne bomo bavili obširneje. Berneker, prvak naših kiparjev, umetnik nenavadne nadarjenosti in velike duševne globine, je zastopan s starejšim delom, nam že znano »Dramo«. Peruzzi, Repič, Zajc Iv. prav tako niso zastopani kakor ni zastopan Gangl ali Mis. In to je škoda. Bizjak je razstavil dve precej dobri portretni busti iz mavca: cesarja Franca Jožefa I. in pa Simona Gregorčiča, Znidar pa prav čedno iz lesa rezano statueto Marije. — Nekaj za nas novega je Cigo je v a intarzija: iz lesnih ploškev sestavljena barvasta krajina.

Ko smo tako preromali vso dolgo dobo osemdeset let in se med potoma ozrli zdaj sem, zdaj tja, se nam sedaj, ko smo na koncu svojega potovanja, spodobi, da se še enkrat na kratko ozremo na prehojeno pot. Stopili smo nanjo na kraju, ki je bil precej pust in dolgočasen. Samo nizko grmovje je je obrobilo in oko ni imelo, na čemer bi radostno počivalo. Kmalu pa se je okolica jela izpreminjati in hodili smo mimo pisanih, veselih vrtov, dokler nas pot ni dovela v solnčno žarko krajino, posuto s mladimi, bogatno cvetočimi cvet-

jem. In tako je v naših sreih sedaj, ko se poslavljamo, radost.

H koncu treba še omeniti o razstavi sami. G. Jakopič je svoj paviljon zanašal za to razstavo popolnoma prenapredil. Prostorne dvorane v svojem paviljonu je s provizornimi stenami predelil tako, da je ustvaril več, prav intimno učinkujočih oddelkov. Zlasti lepo se reprezentuje glavna sobana, ki je pregrajena v večji, reprezentaciji namenjen in manjši, galeriji podoben oddelke. Dočim vise v veliki sobani sama večja platna izza dobe od Langusa do Šubica Janeza, hrani prvi oddelke leve sobe poleg slik nekaterih naših mladih in najmlajših obsežno zbirko skie bratov Šubice, njen drugi oddelke pa Šubiceve vrstnike, poleg katerih vise zopet nekateri mlajši. Druga leva soba obsega Lajerjevo in Langusovo šolo in njune ostale sodobnike, v galeriji za glavno dvorano pa so izvečine manjše stvari bratov Šubice in njunih sodobnikov, pa zopet nekaj najnovejših. Izključno naši moderni odmenjena je desna sobana. Kakor je videti, se seveda ni dal izvesti princip, da bi slike visele strogo ločene po dobi, v katero so nastale, ali razvrščene po šolah itd., kar pri aranžiranju pred vsem treba gledati na to,

da se prostor dobro in okusno porabi. In to se je Jakopič prav posrečilo. Kdor bi rad studiral — in prav ta razstava je za studij ugodna, kakor doslej nobena — se bo lahko in hitro orijentiral. To pa tem lažje, ker se mu prav nič ne bo treba gnesti in prerivati, razen, če se zgodi čudež, da začne naša inteligenca vendarle posecati razstave, o katerih je sicer govorjenje, da so ji živa potreba.

Opomba: V odstavku o bratih Šubice se mi je pripetila neljuba pomota, katero naj tukaj popravim. Janez Šubice namreč od Wolfa ni odšel na Dunaj, ampak v Benetke, posetil Rim in Neapel in šele pozneje prišel na Dunaj. Freske v šentjakovski cerkvi v Ljubljani niso Janezove, ampak so Jurjeve, Carniola v Rudolfinumu pa je Janezovo delo, dočim je Jurji naslikal one štiri meddaljone v veži ljubljanskega muzeja (Cojz, Herberstein, Valvasor, Vodnik in one štiri krasne alegorične figure v muzejskem stopnišču).

Končno javljam tistim prijateljem domače umetnosti, ki so izrazili željo, da naj bi ti podlistki izšli v posebnem oddelku, da objavim o isti dobi naše umetnosti izdatno razširjen, poglobljen in opiljen spis v enem naših mesečnikov.

Popravek. G. Jakopič je tiskarski skrat storil grdo krivico. Dočim sem namreč napisal, da se Jakopič ne utrudi iskati, kako bi v svoje krajine vdahnil čim največ duševnosti, je skrat stavek spasil tako, da se je čitalo, da se Jakopič ne trudi iskati itd. Citatelj naj ta, meni skrajno neljubi pogrešek blagohotno popravi.

Fr. Kobal.

Ljubezen in zakon.

Znani, tudi že v nekaterih slovenskih klerikalnih spisih citirani prof. Forel iz Curiha je imel tu v Sofijski dvorani predavanje o ljubezni in o zakonu. Za Dunaj je bilo to predavanje nekaka senzacija in ljudje so se uprav trgli za vstopnice. Vendar pa je bilo to predavanje za poslušalce vsekako razočaranje.

Forel je socialni higienik, ki hoče s poukom o bistvu in namenu ljubezni večinoma vendar samo brezmišlno živče človeštvo, spravi do večje uravne popolnosti. To je vzvišen namen, ali kar je Forel povedal na tem svojem predavanju, to ni bilo nič novega, to je bilo, še prej stokrat povedano. S tem našim poslušalcem predavanja podčimoval. Propagan-

ronu, namreč samo valed obljube, da bodo v Ljubljani piške ceneje, če bo mesto plačevalo stotisoče za ceste na kmetih. Piške so bile prva Kobijeva misel pri cestnem zakonu, piške morajo zavzemati med njegovimi ideali jako odlično mesto. Piške bodo ceneje, če je rekel, in mislil je pri tem, da bo Ljubljana a to obljubo potolažena. Zdaj je prijatelj Kobi načel vesel dan. Papež mu je podelil red »pro ecclesia et pontifice«. Sicer bo moral prijatelj Kobi plačati lepo takso za ta red, ali veseli ga to odlikovanje gotovo in mi mu na njem prav od srca čestitam. Iz dejstva, da je papež podelil gospodu Kobiju ta red, smo spoznali da ima naš prijatelj z Brega pri Borovnici posebne zasluge pro ecclesia et pontifice, za cerkev in za papeža. Skoda da nam ni znano, kakšne so te velike zasluge za cerkev in za papeža, ki si jih je pridobil g. Kobi. Vprašali smo različne podučene klerikale, a ti ljudje zavidajo g. Kobiju za njegov plehasti red in nič ne povedo. Naposled smo stvari prišli vendar na sled. Gosp. Kobi si je pridobil za cerkev in za papeža nepozabljivo zaslugo s tem, da je napravil red v hotelu »Union« in ga tako povzdignil, da je zadnjič že dunajski Steidler, pevec »mit der schiefen Pappen« v njem nastopil in zbrano občinstvo kratkočasil s tako mastnimi pesmicami, da je še čevček v sodih same strahovitosti obledel.

+ Obliha dela dolg. Od Sv. Trojice pri Blokah se nam piše: Pred mesecem je priredil Gostinčar pri nas shod. Modroval je o različnih rečeh, poučeval naše kmete, kako morajo gnojiti svoja zemljišča in posebno razlagal novi lovski zakon. Izrekli je upanje, da pride kmalu čas, ko bo smel tudi kmet zajca jesti. Razlagal je tudi novi občinski zakon, po katerem bodo vsi liberalci ferdamani. Najbolj je pa imponiral Gostinčar poslušalcem v krčmi pri Andreju Pirmanu, kjer je kakor kak general pri inspiciranju prevzemal razne pri- tožbe in na pritožbo Janeza Štruklja iz Štruklave vasi, Franceta Štruklja iz Bečajev in Jožeta Štritofa iz Čajnarjev zoper logaškega okrajnega glavarja, da se pri njem z nobeno prošnjo nič ne doseže, ponosno izjavil: Bom pa jaz vašega glavarja na Dunaju prijel. — Pritožniki sedaj čakajo, kdaj izpolni Gostinčar svojo obljubo; prav radovedno čakajo in trdno upajo, da jih Gostinčar ni imel za norea.

+ Kdo nastavlja na južni železnici uradnike. Postopanje c. kr. priv. južne železnice na Spodnjem Štajerskem je nad vse skandalozno in vredno najostreje kritike. Južna železnica je namreč popolnoma v službi spodnjaštajerskih Nemcev in renegatov. Nemški »Volksrat« ima pri nastavljanju uradnikov in drugega personala južne železnice prvo in zadnjo besedo. In tako se izganja slovenske železniške uradnike enega za drugim iz slovenske Štajerske. Danes smo že tako daleč prišli, da je na Tirolskem več slovenskih uradnikov pri južni železnici, kakor jih je na Spodnjem Štajerskem. V zadnjem času sta bili oddani mesti postojnišči načelnikov v Ptuj in na Pragerskem. Ptujski župan Ornič je rekel zadnjič na Pragerskem: »Načelnike postaj določam jaz!« In res se je moral v Ptuj od- povedati svojemu mestu nemški načelnik, ker ni bil Orničev kričar. Za Pragersko je bil slovenski postojnišči načelnik že imenovan, toda to imenovanje je bilo preklicano — in je bil vsled protesta Orničevega imenovan zagrizen nemški kričar. Južna želez-

da je potrebna, ali novih idej ni po- dal Forel nobenih.

Meni se je zdelo, da je Forel celo sam nekako izpodnesel podstavo svojemu prizadevanju. Priznal je namreč, da imajo moški nagnenje za mnogoženstvo. Priznal je izrecno, da je to nagnenje prirojeno, da je lastno vsem narodom, da je bilo vedno močno razvito in da se ne bo nikdar zatrl. Moški imajo tako razvito poli- gamsko nagnenje, da lahko najbolj kristjanski ljudje vsakemu Turku do- lajo konkurenco. Za izgled tega nagne- nja je prof. Forel povedal, da je neki njegov znanec v času petih let osrečil s svojo ljubeznijo — 2000 žensk. Seveda je na svetu tudi mnogo moških, ki jim zadostuje ena žena, ozi- roma, ki jim je še ta preveč, ali če je poligamsko nagnenje moškega spola tako mogočno, kakor sodi prof. Forel, kako more misliti, da bo kdaj nastal čas, ko se bodo uresničili njegovi na- zori o dealnem zakonu. Pri tem niti ne uvažujemo, da imajo tudi ženske precej razvito nagnenje za menjava- nje moških in da je to v gotovih niž- jih slojih prav običajno.

Problem, o katerem je razprav- ljal prof. Forel, je pač zanimiv, ali jako težak in ko smo odhajali iz dvo- rane, smo imeli vtisk, da nas tudi prof. Forel ni nič primaknil idealu vseh seksualnih filozofov idealnemu popolnoma monogamskemu zakonu.

Na Dunaju, 26. novembra 1910.

R.

alca je postala s tem propagatorica varenemške misli in največja na- sprotnica slovenskega prebivalstva. V interesu prometa in varnosti je, da uradniki popolnoma razumejo jezik prebivalstva, med katerim slušajo. Železnica pa kot taka ima pač drug namen, nego pa da razširja in podpi- ra germaniziranje. Opozarjamo vse naše poslance na to škandalozno po- stopanje uprave južne železnice, po- sebno pa na slučaj postajnih načelni- kov v Ptuj in na Pragerskem.

+ Trišakemu »Slovenčevemu« dopisniku in oim katerih tiče. Pi- šejo nam iz Trsta: Triški dopisnik ljubljanskega »Slovenca«, katerega oseba nas sicer prav nič ne briga a še manj zanima, je nedolgo temu ten- denciozno in škodoželjno »vese- ljem« poročal v svoj ljubljanski »Leibjournal«, kako stoji N. D. O. nekako pred polomom in o nastalih preprih v narodnem taboru. Ker je bil »somišljenik« S. L. S. za to svoje tendenciozno blebetanje od poklica strani, kakor tudi v »Slovenskem Narodu« po zaslugenju okrcan in ker mu je bilo med drugim tudi rečeno, da zaman drži na stečaj odprta kleri- kalna vrata tam v ulici S. France- sco, kajti tam bo tudi nadalje prostor le za sicer redke klerikalne razdira- če in — omejene dekile, se spoditka v »Slovenca« na to zadnjo opazko, češ: grdo je žalil dekleta, ki se tam zbi- rajo z »omejenimi deklami«. — Le počasi dragi »moralni pridigar!« Od- govor na ta klic je nam zelo lahek. Dopisnik »Slovenca« in »somišlje- nik« S. L. S. se gotovo še dobro spo- minja (vsaj upamo) kakšno grdo komedijo so bile uprizorile od kleri- kalnih razdiračev naščuvane dekile lansko leto o priliki obnega zboru v zavodu sv. Nikolaja in kako so le te grdile ter psovale svoje neutrudljive dobrotnece, ki stoje že leta in leta na čelu tega dobrotvornega zavoda. — Z raznimi žaljenji in psokami so ravno one iste dekile, katere so zavo- du in vodstvu največ hvalečnosti dolžne, nastopile proti svojim skrb- nim dobrotnicam in proglasilile — vsled hujskanja zlih duhov — zavod sv. Nikolaja liberalnim, edino zato, ker se tam čita »Edinost« in ker se vodstvo ni hotelo slepo pokoriti slovanoreu Naglu in fanatičnim njegovim hlapcem. Ako tudi so do- tične dekline le posredno krive ne- hvaležnega in grdega dejanja — ker glavni krivci so vsakokrat klerikalni združbarji — se jih vendar le ne mo- re drugače imenovati, kakor uboge zapeljane in omejene reve. Kajti, ko bi ne bile omejene, ko bi znale sa- mostojno misliti in stvari presojeva- ti, bi se ne bile dale zapeljati v tako nevaležno početje, marveč bi bile pokazale združbarjem — fige. Zato pa zatrdimo še enkrat, da je le ome- jenega človeka moči dovesti do take- ga grdega in nevaležnega koraka, kakršnega so lansko leto storile ne- katere nevaležne in zapeljane dekile v zavodu sv. Nikolaja! Ako pa kdo ni omejen, mora pač biti hudo- ben, ker drugače bi kaj takega ne po- čel. Torej aut aut! Mi sicer iz vsega srca želimo, da store »somišljenik« S. L. S. kolikor le mogoče dobrega našim v Trst došlim in službe iskajo- čim revnim dekletom. Poučujeto naj jih in zabavajo, na tem polju je dela dovolj. Iskati pa pri tem svoje poseb- ne namene, hujskati nevedne ljudi proti svojim dobrotnikom, ne tega — vi nadkrščani — tega Kristus ni učil! Isto velja tudi »Slovenčevemu« do- pisniku. Naj le veruje, da se nikdo tr- žaških Slovencev zanj ne bo niti zme- nil, ako ne bo po nepotrebnem drezal okoli sebe in praskal tam, kjer ga ne — srbli. Vsakater razdirač bo pa prejkoslej po zaslugenju in brezozir- no okrcan, ki bi nepoklican hotel de- lati »zgago« med nami. To naj si »Slovenčev« dopisnik le zapomni.

Antirazdirač.

Umrli se snoči v starosti 60 let g. Josip Simončič, sluga tukajšnje realke. Pokojnik je bil splošno pri- ljubljen in vsesok blaga in poštena duša, ki je opravljal svojo službo sko- raj 20 let. Bodi mu blag spomin!

— Zglaševanje nabornikov gre- h koneu. Mladeniče, ki pridejo spo- mladki k naboru, to je leta 1888., 1889. in 1890. rojene mladence, opozarja- mo, da je le še do 30. novembra čas za zglaševanje. Nabornik, ki opusti zglašitev, se kaznuje z globo 10 do 200 K, ali pa z zaporom. Iz zaneslji- vega vira vemo, da se je doslej komaj polovica mladencev zglašilo za na- bor.

— Poroka. V soboto se je poročil c. in kr. polkovni zdravnik pešpolka št. 27, gospod dr. Matija Slavik z gospo Reziro vdovo Tavčar, roje- no Leve. Poroka je bila v kapeli garnizijske bolnišnice; poročil ju je gosp. vojaški kurat Maračič. — Čestitamo!

Tatvine. Posestnikova hči Ivana Pečnik iz Dravlj, je dne 22. novem- bra opazila, da ji je nekdo iz zakle- njenega predala ukradel vložno knji- žico mestne hranilnice ljubljanske, glaseče se na 570 K. Sledečega dne je šla njena mati v Ljubljano, ter izve- dela, da je na dotično knjižico dne 11.

novembra neka ženska vzdignila 400 kron. Osumili so takoj neko ondoto po- sestnikovo ženo, ki je v zadnjem času mnogo kupovala, plačevala dol- gove in sploh izdajala denar, kakor to ni bila njena navada. Prijeli so jo ter oddali deželnemu sodišču. — Na- dalje je v času od 14. do 20. novem- bra bajtarici Ani Orehek na Dobrovi iz zaklenjene omare ukradena rujava ogrinjača in dve svileni, rdeči in be- lo črtani ruti. Tatvine je osumljena dekla Marija Vodlan, pristojna v Mengeš, ki je pustila 16. novembra službo pri Orehovi ter odšla nesna- no km.

Napad. Dne 13. novembra zvečer je prišel Tomaž Režen, korporal pri 17. pešpolku, iz Jahačeve gostilne v Kranju ter hotel sesti na voz, da se odpelje. Pri tem ga je brez povoda napadel čevljarski pomočnik Alojzij Kalinšek ter ga z nožem sunil v levo roko. Ranjencu je dr. Šavnik rano za- šil ter ga za silo obvezal.

Zmrznila. Kakor poročajo iz Ra- dovljice, je dne 21. novembra našel bajtar Janez Marolt iz Bohinjske Bele, ko je šel na planino po mrvo, 68letno bajtarjevo ženo Jero Zupan iz Slanika kakih 10 minut od njene- ga stanovanja mrtvo v snegu. Poleg trupla je ležala ročna korbica, v ka- teri je bil četrt litra žganja. Dne 17. novembra je šla Zupan od doma ter rekla, da gre v Gorje. Od tega časa so jo pogrešali. Njenemu možu, ki je na obeh nogah hrom, se to ni zdelo prav nič čudno, ker je zelo rada pila in je časih ni bilo cel teden domov. Skoraj gotovo je šla Zupan dne 18. novembra v snegu iz Gorij pijana do- mov, ter med potjo obležala in zmrz- nila.

Napaden in težko poškodovan. Pred par dnevi je šlo ponoči več to- varniških delavcev z Javornika pro- ti Savi. Na državni cesti blizu tovar- niške hiše št. 62 so bili brez povoda napadeni. Pri tem je tovarniški dela- vec Jožef Kaplan potegnil nož ter Ja- neza Volka težko ranil na glavi in desni roki. Volka so morali prepelja- ti v bolnišnico.

Volkovi v Kočevju. V Novih La- zih so volkovi napadli psa nekega voznika, in sicer prav brez hlevom. Voznik jih je iznenadil ravno pri de- lu, ko je šel na vse zgodaj krmit ko- nje. Poskušal jih je s kolom pregnati. Sicer so zbežali, toda kmalu so se vrnili ter vzeli psa s seboj. Ko je šel kmet ves ustrašen po puško, so vol- kovi zbežali. Zasedovanje je bilo brezuspešno.

Roparji in morilci na Videmski pošti obsojeni. Tam v poletju smo poročali, kako so maskirani roparji udri nekega večera v poštini urad v Chiavissu poleg Vidma, ustrelili z re- volverjem in še zabodli z nožem pošt- nega uradnika Piemonte, ki je ostal na mestu mrtev in teško ranili slugo Ladolo. Roparji so že praznili bla- gajne, ko je hrup privabil v poštne prostore ljudi in stražarje, ki so za- jeli roparje ravno ko so hoteli uiti po nekem stranskem izhodu. Te dni se je vršila proti morilecem in roparjem, ki se zovejo Bajes, Tubaro in Ma- rino, v Vidmu potratna razprava. Na podlagi krivdoreka porotnikov so bili hudodelci obsojeni in sicer: Bares na 30 let, Tubaro 25 let, 11 mesecev in 15 dni ter Marino na 12 let in 9 me- secev. Obsojenci so povsem mirno sprejeli obsodbo.

Slovenskim trgovcem. Pred kratkim je potoval po Savinski do- lini potnik Kovačič od tvrde Hus- wald, ki prodaja kavno primes. Ko se mu je v Zalcu v neki trgovini reklo, da se od njega blaga ne bode potrebovalo, ker se je Kolinska kavna primes ljudem tako priljubila, da jo večinoma vsi kupujejo, ga to seveda ni najbolj razveselilo. Gospodič se je močno razburil zaradi njemu neljube konkurence, češ, da čez deset let Ko- linske tovarne ne bo več, ter da se njena kavna primes slabša kot dru- gae itd. Pri tem je kazal knjigo, koli- ko so pri njemu ljubljanski trgovci naročili, češ, da niti v Ljubljani no- čejo kolinske kavne primesi. Mi kot prodajalci na Štajerskem smo pre- pričani, da je blago dobro, ljudje ga zahtevajo in v kratkem prišlo je več gospodin, ki so izrekle hvalo, da smo jim ponudili to kavno primes, s ka- tero so zelo zadovoljne. Mi smo in bomo še naprej gledali, da prodajamo pridelke domačinov in upamo, da se bode tudi pri vseh slovenskih trgo- vcih to upoštevalo. Dotičnemu pa la- hko dokažemo, da se čele hočemo v de- setih letih ali še poprej lahko pri Slovenceh pije kava le s Kolinsko kavno primesjo in da se lahko v de- setih letih njegovo prorokovanje na- sprotno spolni. Torej trgovci posku- site in prepričani boste, kakor smo mi, da vaše odjemalce lahko z našo kavno primesjo zadovoljite in s tem podpirate sebe in svoj narod. — Pro- dajalka v Zalcu.

Požar. 20. t. m. je pogorelo go- spodarsko poslopje poselnika Jožeta Hrebarnika pri Sv. Trojici pri Slati- ni. Živino so k sreči rešili. Najbrže je kdo zažgal.

Učence pogrešajo. Koncem me- seca septembra je izgubljen in Celja 16-

letni učenec Franc Soršek. Deček go- vori slovensko in nemško, je precej velik, oblečen v svetlo letno obleko in pelerino. Pri sebi ima kakih 80 kron, krstni list in pa šolsko izpriče- valo.

Is Sovodaja. Tukajšno Kmetij- sko izobraževalno društvo je na svo- jem rednem obnem zboru dne 20. novembra izvolilo sledeči odbor: M. Sifrar, predsednik; Fr. Kalan, pod- predsednik; odborniki Iv. Bogataj, L. Reinhart, Iv. Treven; namestniki in računski pregledniki M. Guzel, L. Telban, L. Treven, Fran Jezeršek.

Onemogočena rubežen. Ekseku- torja okrajnega sodišča v Slov. Gradcu sta imela nalogo, Jožetu Ko- rikerju v Starem trgu zarubiti hišno opravo. Komaj sta eksekutorja pove- dala, zakaj sta prišla, je Koriker za- grabil razpelo, ki je stalo na mizi ter ga vrpel proti enemu obeh ekse- kutorjev. Na to je hotel s kolom na- pasti sodni osebi, vsled česar sta mo- rala eksekutorja brez vsakega uspe- ha oditi.

Zepni tatovi so se pojavili v Ko- baridu na semnju. Bili so trije lepo oblečeni možakarji. Zasledili so jih v gneči, ko so segali v tuje žepe.

V poštini urad vlomili. V Tolmi- nu so vlomili neznani tatovi v tam- kajšnji poštini urad ter odnesli ba- je precej denarja.

Končan štrajk. Iz Trsta poroča- jo: Štrajk brivskih pomočnikov, ki je trajal od 15. t. m. je končan. Po- močniki, ki so zahtevali popolen ne- deljski počitek in so zaradi tega tudi ta štrajk uprizorili, so svojo zahtevo izpremenili v toliko, da so zahtevali mesto nedeljskega počitka ponedelj- ski počitek. Tej njihovi zahtevi je brivska zadruga tudi ugodila.

Predsednik višjega deželnega so- dišča v Trstu stopi v pokoj. Dunaj- ski »Reichspost« poročajo, da stopi predsednik višjega deželnega sodišča v Trstu, Avgust Jakopič, v najkraj- šem času v pokoj.

Štrajk tržaških livarjev končan. Iz Trsta poročajo: Danes zjutraj so se povrnil vsi livarji na delo, ker je bil končno dosežen kompromis med njihovo delavsko organizacijo in zve- zo delodajalcev. Delavcem so zvišali mezdno za 20 vinarjev in določili mi- nimalno mezdno s 3 K 50 vin. Štrajk livarjev je trajal 102 dni, in sicer od 19. avgusta do 28. novembra.

Interesantna sodna razprava v Trstu. Pred tržaškim deželnim so- diščem se prične v torek, 29. t. m. so- do-kazenska razprava proti 16 raz- bijalcem in vandalom, obtoženim, da so dne 4. septembra, o priliki izleta puljske N. D. O. v Trst demoli- rali kavarno »Minervo« na Aequedottu, razbili šipe na Jadranski, Živnosten- ski in Ljubljanski kreditni banki ter na trgovini Gorenjec. — Obtoženi so tudi radi napadov na mirne osebe in še drugih zločinov. Kot branitelje se je prijavilo 17 italijanskih odvetni- kov. Kot oficijelen branitelj je dele- giran celo nek hrvaški odvetnik. — Razprava, za katero se zelo zanima ves Trst, bo trajala približno tri dni. Seveda bomo o teku in izidu te ve- lezanimive razprave tudi mi poročali.

Cini nekdane babice. Iz Trsta poročajo: Kake štiri mesece po želez- niški nesreči pri Miljah je Beatrica Damiani, stara 32 let, iz Trsta, vložila pri tukajšnjem železniškem ravna- telstvu prošnjo za odškodnino, češ, da je povodom one nesreče bila po- bita po raznih delih telesa. Ta prošnja, vložena štiri mesece po nezgodi, se je zdelo železniškemu ravnateljstvu nekoliko sumljiva in izročilo jo je poli- cijskemu ravnateljstvu in svrhu po- trbnih poizvedb. Damiani se je na- vabilo zglašila pri policijskem ravna- telstvu s detetom v naročju, ki je bilo staro mesec dni. Izjavila je, da je vse, kar je v svoji prošnji navedla, resnične, a pridala je tudi nekaj okol- nosti, ki se niso popolnoma strinjale s poglavitno trditvijo. Policija jo je odslavila, pridržavši si, da bo stvar poizvedovala še nadalje. Tudi dete, ki ga je Damiani nosila v naročju, je povzročilo sum, ker je ona trdila, da je to dete njeno, dočim se je poizvede- lo, da je javno mnenje trdilo na- sprotno. Med tem, ko so se vršila ta poizvedovanja, je okrajna sodnija v Pulju zaprosila tukajšnje policijsko ravnateljstvo za poizvedovanja v sle- deči stvari: Neka Rozalija Mulley, stanujoča v Pulju, je dne 22. oktobra t. l. v tržaški bolnišnici porodila dete moškega spola, ki je bilo krščeno na ime Josip. Dva dni po porodu je pri- šla k Mulleyevi, ki se je seveda še nahajala v bolnišnici, neka ženska, ki se je predstavila kakor Marcela de Rossi. Rekla je Mulleyevi, da strast- no ljubi otroke in da jo je okrajno sodišče v Pulju, kakor pristojna nad- varstvena oblast pooblastilo, naj vzame njenega novorojenčka v svojo oskrbo in ga vzgoji. Mulleyeva, vi- devši resnost, s katero je govorila ona ženska, se ni dolgo premišljala in ji je izročila dete. Okrajna sodnija v Pulju je zaupnim potom izvedela o tej stvari in naprosila je zato tržaško policijo, naj poizve, da li biva v Tr- stu neka Marcela de Rossi in naj se is- ti odvzame dete, katero naj se so-

časno izroči v oskrbo kakemu siroti- šču, dokler sodnija ne ukrene druga- če. Policija je dognala, da v Trstu ne biva Marcela de Rossi. Pač pa se je sum takoj obrnil na Damianjevo, zlasti, ker ono dete, ki je pri zasli- šanju na policiji nosila v naročju, je po starosti odgovarjalo starosti dotičnega deteta. Tudi druge okolnosti so čim dalje bolj opravičevale sum, da je Damiani in dozdevna de Rossi ena in ista oseba. Tudi se je uvidelo kmalu, da je ta ženska hotela golju- fati železniški erar. Pozvana na po- licijo, je po dolgem obnavljanju pri- znala vse. Rekla je, da je imela in- timno razmerje s tu bivajočim trgo- skim pomočnikom, Ljubomirom M., kateremu je natvezala, da po njem postane mati. Pri tem se je posluž- vala tistega »furkeljca«, kakor ne- srečna srbska kraljica Draga. Ko pa je prišla v »deveti mesec«, se je po- dala v Pulj, češ, da gre porodit. In prišla je nazaj v Trst res s pravim, pravečim detetom. Zvičajna ženska je hotela tako prisiliti ljubimca, ali da jo poroči, ali pa da ji plačuje ali- mente. Za alimente pa naj bi poskr- bel tudi erar, ker se je baje nahajala v onem nesrečnem vlakcu, kar pa ni nič res. Ravno pred tednom so ji od- vzeli dovoljenje za izvrševanje babi- čne obrti, in to radi gotovih nečednih manipulacij.

Posl. dr. Ivčević ponesrečil. Iz Zadra poročajo: V petek je na spre- hodu ponesrečil dež. poslanec dr. Iv- čević. Izpodrsnilo mu je. Poškodoval se je na obeh nogah.

Rabijatna vojaka. Včeraj sta se ga bila dva vojaka 27. pešpolka v neki žganjariji nekoliko preveč na- vlekla ter se začela z gosti prepirati. Pri tem je eden potegnil bodalo ter začel z njim po lokalu rogoviliti. Bo- dalo mu je odvzel nek domobranec in ker še nista mirovala, so poklicali stražnika in vojaško patroljo, ki je oba rogovileža aretovala.

Ukradena mlekarški voziček. Ko je v soboto posestnica Ivana Šker- jančeva pustila na Marijinem trgu mlekarški voziček, na katerem je imela pet kovinastih posod za mle- ko, pletenico jabolk in vrečo otro- lov ter šla po opravkih v mesto, ji je bil med tem časom voziček z vsem skupaj ukraden. Voziček ima črki I. S. in je vreden 63 K.

Ukradena odeja. V soboto popol- dne je bila trgovcu Ignaciju Kessler- ju ukradena izpred prodajalne na Požarčarjevem trgu zelena odeja z dolgo dlako, vredna 29 K. Odejo je neznan tat prodal nekemu posestniku na Marijinem trgu za 4 K.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ame- riko 40 macedoncev in 10 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 30 Hrvatov. V so- boto je šlo v Ameriko 14 macedon- cev, nazaj je prišlo pa 34 Hrvatov. 11 Hrvatov se je odpeljal na Reko.

Izgubljeno in najdeno. Vdova Marija Tekavčeva je izgubila denar- nico z manjšo vsoto denarja. — De- lavee Leopold Broj je izgubil srebrno žepno uro. — Solška učenka Gabri- jela Pirčeva je izgubila žensko ro- čno delo. — Solška učenka Rene Sale- jeva je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Posestnikova žena Marija Vidmarjeva je izgubila de- narnico, v kateri je imela 20 K de- narja. — Antonija Herčeva je izgu- bila manjšo vsoto denarja. — Dela- vec Fran Kosec je našel zavitek ro- čnega dela. — Ognjičar Alojzij Pro- haska je našel črn dežnik. — Solski učenec Karel Kosem je našel srebr- no žepno uro. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, odnosno najden dežnik, zavitek sladkorja, črn klobuk, niklasta verižica in sprehajalna palica.

Društvena naznanila.

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu priredi svoj II. redni občni zbor dne 1. grudnia 1910 v društvenih prostorih (Schönaugasse 17, I.) ob 8. zvečer z običajnim sporedom.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju priredi izredni občni zbor dne 28. listopada 1910. Lokal: I. Anerspergasse 6, (Mataloni).

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je razdelilo meseca novembra med revne visoko- šolce 1075 K. v nadi, da se oglasi večje število podpornikov, dobilo je pa letos samo 88 K. Veliko potreb- nih prosilcev se je moralo vsled po- manjkanja sredstev odkloniti. Da se beda naših ubogih dijakov saj neko- liko olajša, prosimo vse tiste, kateri so prejeli položnice, a se do sedaj ni- so odzvali, kakor tudi druge rojake, da pošljejo vsaj malo podporo temu prepotrebemu društvu. Prosimo to- rej nujne pomoči! Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident juž. žel. v p., Dunaj III. Reiser- strasse 27.

Kupujte jutranjo izdajo »Slovenskega Naroda«.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Utri, v torek, drugi opera »Tannhäuser« za nepar - abonente. V vlogi Venere gostuje ga. Jeanette pl. Foedranspergove. — Operno osebje pripravlja Humperdinkovo opero »Jan« in Metka za božične dneve, operetno Kalmanovo opereto »Jesenski nanever«, dramsko pa H. Ibsena dramo »Stebri družbe«.

Na gledališkem listu za jutri je apaka. Predstava je v abonementu, kar velja jutri, v torek, predstava »Tannhäuserja« za vse abonirane seje in lože (nepar).

Slovanski Jug.

— Razmerje med hrvaško-srbsko koalicijo in banom je vsled zadnjega komunikeja koalicije, v katerem odklanja banovo zahtevo, da bi savor votiral vladi indemniteti ter izvolil nove delegate v peštanski parlament, postalo tako napeto, da je vsak spoznaval malodave izključen. Ban dr. Tomasič se s koalicijo ne bo več pogajal in je ta posel prepustil takozvani »osječki skupini«, kateri stoji na čelu poslanec dr. Neuman. Dr. Tomasič je odšel na oddih v Benetke. Kakor zatrjujejo v političnih krogih, bo ban po povratku iz Benetk savor razpustil ali pa bo sam odstopil. V slučaju razpusta sabora bodo se nove volitve vršile šele v marcu ali aprilu.

— Slovenci na proslavi zagrebškega gledališča. Na proslavi 100letnice rojstva velikega Ilira Stanko Vraza in 50letnice zadnje nemške predstave v Zagrebu so bili zastopani: »Slovenska Matica«, »Glasbena Matica«, »Akademija« in »Slovan«. »Slovensko Matic« sta zastopala predsednik dr. Fran Ilesič in odbornik Fr. Maselj-Podlimbarski, »Glasbena Matica« dr. Vi. Ravniar in prof. Jeršinovič, »Akademijo« prof. Reisner, »Slovana« pa Dragotin Hribar. Na kolodvoru so jih sprejeli »Bratje hrvaškega Zmaja«, v katerih imenu jih je pozdravil veliki mojster E. pl. Laszkowski. Za pozdrav se je v imenu Slovencev zahvalil dr. Ilesič. Na proslavi hrvaškega narodnega gledališča ni bilo zastopano slovensko gledališče, kar je napravilo na Hrvatse zelo mučen vtisk.

— Bosanski sabor in zagrebško narodno gledališče. Hrvaško narodno gledališče namerava prirediti prihodnje poletje ciklus predstav v Sarajevu. Za to se je obrnilo na bosansko vlado za primerno podpuro. O tej prošnji je v soboto razpravljala bosanski sabor. Referent Srb Nežić je predlagal, naj prošnja odbije, Hrvat Gjurovkevič pa je stavil protipredlog, naj se prošnja ugodi ter gledališču dovoli 9000 K podpore. O stvari se je razvila živahna debata. Končno se je sprejel predlog, da se dovoli zagrebškemu gledališču podpora v znesku 9000 K. Za ta predlog so glasovali vsi hrvaški psvlanci, vsi mohamedanski in dva Srba.

— Koliko prebivalcev ima Sarajevo? V Sarajevu je bilo pravkar končano splošno ljudsko štetje. Po uradnih podatkih šteje mesto Sarajevo sedaj 51.054 prebivalcev. Vojaska posadka pri tem ni vračunjena.

— Nov srbski dnevnik. Kakor smo že javili, ustanovi znani srbski pisatelj in dramatik Branislav Nušić nov srbski dnevnik v Beogradu. List se imenuje »Tribuna«. Prva številka tega lista je izšla včeraj v nedeljo, kakor čitamo v srbskih časopisih.

— »Pangermanizem in njegovi cilji«. Pod tem naslovom je izdal sotrudenik »belgradskega« »Novega Vremena« knjigo, ki obsega ta-le poglavje: I. Kaj je pangermanizem? II. Pajkova mreža. III. Avstrijsko-nemški blok. IV. Od Vitave do Evfrata. V. Kaj naj storimo? O pangermanizmu se govori mnogo in — premalo. Mnogo, ker se o tej pošasti razpravlja in vsakem slovenskem sestanku, ker se o njej piše mnogo na Francoskem in Angleškem, a zelo malo v slovenskem časopisju.

— Društvo za srbski jezik in književnost se je osnovalo v Beogradu. Predsednik tega društva je vseučiliški profesor Pavle Popović, tajnik pa Pavle Stefanović. Društveni sestanki se vrše vsakega 10. v mesecu. Prvi tak sestonek je bil pretekli četrtek. Na tem sestanku je predsednik Popović predaval o novi metodi v proučevanju dubroviške književnosti.

— Društvo bolgarskih časnikarjev v Sofiji je imelo v četrtek svoj občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen Abrašev, za podpredsednika Ikonov, za tajnika Kuzenkov, za blagajnika S. Hristov, za arhivarja pa Cankov.

Po slovanskem svetu

— Kostil slavnega češkega vojskovodje Jana Žižka našli v Caslavi. Tрупlo Žižkovo, ki je leta 1424. umrl v Pribyslavi, so najprvo pripeljali v Hradec nad Labo, od tam pa čez trideset let v Caslavo ter ga pokopali v tedanji farni cerkvi Sv. Petra in Pavla. Na grob so položili kamen, v katerem je

bil vsekani Žižkov obraz s helikom. Po nesrečni vojni na Beli Gori 1622 je dal mincmojster kutnogorski Viljem v Vitešovic Žižkov grob uničiti. Te dni so popravljali omenjeno cerkev sv. Petra in Pavla. Delavci so pri tem našli človeške kosti in pa listino s pečatom mesta Caslave, v kateri se potrjuje, da je v tem grobu pokopan Jan Žižka.

Književnost.

— Slovenski kmečki koledar za leto 1911. Uredil Vekoslav Spindler. Izdala in založila Narodna založba v Celju. Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v. Ta priljubljeni koledar ima prav zanimivo in raznovrstno vsebino. Poleg običajnih koledarskih podatkov prinaša celo vrsto zabavnih in poučnih člankov in mnogo zanimivih ilustracij.

— Spake. Spisal dr. V. Korun. Založila »Kleinmayr & Bamberg«. Cena? — O tej, najnovejši knjigi znanega in priljubljenega humorista priobčimo v kratkem daljšo oceno.

— »Carniolia«, izvestja muzejskega društva za Kranjsko, ima v svoji številki sledečo vsebino: Viktor Steska: Slikar Andrej Herrlein; Jos. Westert: Kulturnozgodovinski paberki iz let 1842 do 1849; dr. Jos. Tominešek, K političnemu programu Antona Auersperga leta 1860. Avg. Žigon, Še nekaj Čopovega; A. Askere: Ljudsko šolstvo v ljubljanskem okrožju l. 1810; Fr. Komatar: Das Schlossarhiv in Auersperg (konec); J. Hafner: Verzeichnis der bisher in Krain beobachteten Grossschmetterlinge. — Slovstvo. — Mali zapiski. — Društveni vestnik. — Kot prilogo ima tri slike Andreja Herrleina.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Kmalu so ga izsledili. Na zatožni klopi sedi 21 let stari Matija Jerančič, samski zidar iz Zgor. Hrušice, dosedaj še nezakazan, zaradi hudodelstva uboja. Poklicanih je bilo 5 prič. Dne 15. avgusta t. l. zvečer se je nahajalo v gostilni pri Bricejnu v Štepanji vasi več fantov, med njimi tudi obdolženec, ter delavca Anton Jurčan in Pavel Lončarič, oba zaposlena pri gradbi Gruberjevega kanala. Že pozno v noči je nastal med fanti prepir radi domače dekle. Gostilničar, ki se je bal tepeža, je spravljal goste na prosto. Tudi Jurčan in Lončarič sta šla skupaj. Ne daleč od hiše, kjer sta stanovala, je skočil nekdo nenadno proti njima ter začel mahati z nekim trdim orodjem. Pobil je najprvo Lončariča, na to pa še Jurčana. Prvi je stekel domu, slednjega so pa drugo jutro našli nezvestnega na Povšetovem podu v Štepanji vasi. Umirajočega so pripeljali v deželno bolnico, kjer je še tisti dan umrl. Pri raztelesenju se je dognalo, da je Jurčan bil udarjen na desno stran glave in sicer s tako močjo, da mu je počila lobanja, kar je povzročilo otrpnenje možganov ter je nastopila smrt. Pa tudi Lončarič je zadobil na glavi tri poškodbe, vendar niso bile k sreči nevarne. Nekaj časa se je ugibalo, kdo da je storilec; a orožnikom se je posrečilo ga kmalu izslediti v osebi današnjega obdolženca. Sprva je Jerančič svoje dejanje tajil, končno je pa priznal, da ju je pobil s takozvanim »lajkselnom« in kakor se on zagovarja zaradi tega, ker je bil mnenja, da ga hočeta napoditi. Po pričah se je pa dognalo, da sta ta dva mirno korakala proti domu, da se je napad izvršil nenadoma, brez povoda in to zaradi tega, ker ga je gnala jeza in mržnja do tujecev.

Neopravičen zagovor obtožencev mu ni pomagal. Porotniki so ga soglasno spoznali za krivega in sodišče mu je prisodilo tri leta težke ječe.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Surovi fant. V Šusteršičevi gostilni na Klanec se je nahajalo več gostov. Pri eni mizi je sedelo petero Predoseljskih fantov med njimi tudi kovaški pomočnik 21 let stari Tine Cvek. Prišli so izzivat in vprizoriti rmet. Najbolj oblastno se je vedel Cvek. Da bi se ohranil mir v gostilni, je bil končno primoran kremlar s pomočjo drugih gostov nemirneže potisniti na prosto. Okoli polnoči stopi gost Jožef Košnik pred gostilno. Nenadoma ga je napadel Cvek ter mu porinil nož tako globoko v hrbet, da je ostrina zadela pljuča. Obdolženec, ki svojo krivdo taji, je bil obsojen na 1 leto težke ječe.

Nevarni delavec. Martin Butina iz Kozinja je delal v Gruberjevem prekopu v družbi drugih rojakov. Tam zaposleni Demeter Rajčević je pa njega in tudi druge delavce pripravljal, da so z delom prenehali, ker jim je obljubil boljše delo na Nemškem. Ker jih pa Rajčević po preteku 3 dni ni peljal v Nemčijo in jim tudi ni dal predujma, so jeli delavci godrnjati. Dne 18. oktobra se je Rajčević

nahajal v Erbešnikovi gostilni, kamor so prišli tudi razjarjeni delavci. Tedaj pa stopi Butina pred njega, ter mu nastavi odprti nož s opazko, da naj plača za zamujene tri dni. V smrtnem strahu je Rajčević takoj potegnil svoj močnjak in ga položil na mizo. Notri je bilo nekaj čez 4 K, katere je dal Butina za pivo. Ker so zasilane priče ta dogodek v celem obsegu potrdile, je bil Butinja obsojen na 2 meseca težke ječe.

Pravda Gril. Iz Sloven. Bistrice se nam piše: Dne 24. novembra se je končala pred mariborskim okrožnim sodiščem kazenska pravda proti mesarju in posestniku, Henrika Grilu iz Slov. Bistrice. Državno pravdnništvo je zastopal nadpravnik Verderber, obtoženca odvetnik dr. Rosina iz Maribora. Obtoženec je bil po poldrugo leto trajajočem kazenskem preganjanju edino zaradi prestopka po § 522 k. z. v denarno globo obsojen, v ostalem oproščen. Henrik Gril je bil do spomladi leta 1909. eden najuglednejših meščanov v Slovenski Bistrici. Bil je načelnik konkurenčnega odbora, član občinskega odbora, okrajnega zastopa in načelnik bolniške blagajne, vse, dokler se je — klanjal županu Albertu Stigerju. Spomladi leta 1909 so se vršile občinske volitve v Slovenski Bistrici, pri katerih se je Gril dogovoril zaradi kandidatov v III. razredu z nekaterimi Slovenci, seveda proti volji župana Stigerja. Od tega trenutka je začel Stiger proti mesarju Grilu bojkot.

Nemec v južnem Stajerju počne, kar hoče. Nekaj pozneje se je spustil v boj v imenu Stigerjeve klike občin. Odbornik Sagoditsch, znan po svojem strastnem intrigranju proti Bistriški posojilnici. Na tožbo, katero je bil Gril prisiljen vložiti zoper Jagodič zavoljo žaljenja časti, so se zbrali Stiger, notar Wiesthaler, Jagodič in neki na pol zmešani Jager v posvetovanje; posledica je bila: obdolžitev Grila hudodelstva goljufije. Gril je rad kvartopiril, tudi hazzardne igre. Ker ga ni bilo mogoče od druge strani zgrabit, obdolžili so ga goljufivega kvartanja. Sodnik Mathiaschitsch in državno pravdnništvo so, kakor hitro so izvedeli o imenovanih obdolžitvah, začeli z veliko gorečnostjo preiskavati in zaslišavati in konec je bila obtožba zaradi goljufije. Goljufalo se je baje v 11. slučajih. Obtožba je bila oprta na klasične priče. Občinski odbornik iz Bistrice, Juri Jagodič, osemkrat kaznovan, župan Bauman iz Poljčan, 14krat kaznovan, suspendirani odvetnik Liaunig, zaradi hudodelstva poverjenja kaznovan, Jože Jager iz Poljčan, 27krat kaznovan, to so bili junaki, na katere se je oprlo mariborsko pravdnništvo. Pri prvi obravnavi, o kateri se je v »Slovenskem Narodu« pisalo, je bil obtoženec obsojen; najvišje sodišče je razsodbo, kakor smo včeraj poročali, razveljavilo in končno je bil Gril pri novi, trdo v noč trajajoči obravnavi oproščen. — Nehote moramo vprašati g. nadpravnika Verderberja: Kaj sta imela ob času teh preiskav opraviti pri državnem pravdniku Albert Stiger in notar Wiesthaler, ki sta ga tolikrat obiskovala; kdo povrne Grilu neizmerne duševne muke ter nebroj stroškov, katere mu je povzročilo to neopravičeno poldrugoletno preganjanje? Ali se sme res v Avstriji tako ravhati z zasluženim in poštenim državljanom? Pri obravnavi je imenoval državni pravdnik — to pravdo »politische Hetze« — sam sebe po zobeh.

Razne stvari.

* Poskusen samomor dr. Crippena. Iz Londona poročajo, da se je poskusil dr. Crippen v zadnji noči usmrtiti. Paznik, ki je Crippena stražil, je našel namreč pod njegovo obleko razbito steklo očal, ki jih je nosil Crippen. Sodi se, da si je hotel Crippen prerezati z razbitim steklom žile, da na ta način uide sramotni kazni.

* Izlam. Po najnovejših raziskavanjih prof. Hartmanna ima izlam v Evropi 13 milijonov privržencev. Ena tretjina stanuje v Turčiji, dve tretjini pa na Ruskem in v kavkaskih pokrajinah. Azijskih mohamedancev je nad 158 milijonov, afriških pa 52½ milijona. Če prištevamo še 56.000 profetovih častilcev v Ameriki in 18.000 v Avstraliji, dobimo okroglo 224 milijonov mohamedancev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Proračunski osek državnega zbora. S. — Dunaj, 28. novembra. Današnji »Neues Wiener Tagblatt« poroča, kakor da se bo proračunski osek državnega zbora sestel še ta teden in da bo nadaljeval generalno debato o italijanski pravni fakulteti. S tem vprašanjem se bo pečala tudi parlamentarna komisija enotnega če-

škega kluba, ki je sklicana za jutri k posvetovanju, na kar pride celo vprašanje pred parlamentarno komisijo »Slovensko Enote«. Češki agrarci nameravajo zopet zasedi svoje sedeže v proračunskem odseku, katere so julija meseca prepustili slovenskim klerikalcem. Tudi na slovenski klerikalni strani baje ni nikakega navdušenja več za obstrukcijo, tako da bo razprava o italijanskem fakultetnem vprašanju v proračunskem odseku prav mirno končala. Po zaključitvi debate o italijanskem pravnem vprašanju se prične posvetovanje o proračunskem provizoriju za l. 1911.

Spor med graškimi burši in rektorjem.

O. — Gradec, 28. novembra. Med rektorjem graškega vseučilišča in tehnične ter med nemškimi burši je prišlo do konflikta. V soboto se je vršil takozvani rektorski komerz, pri katerem je dijak-govornik mesto da bi napil profesorjem in rektorjeva, napil časti, svobodi in domovini. Posledica te napitnice je bila, da so se rektorja in profesorji dvignili s svojih sedežev in demonstrativno zapustili komers. Med burši je nastal vsled tega spor. Eni so za, drugi proti rektorjem, katerim očitajo, da sta oba preveč klerikalna. Kakor znano, je rektor vseučilišča profesor zgodovine dr. Bauer.

Monsignor Weiss aretiran.

O. — Gradec, 28. novembra. Iz St. Mihela poročajo, da je bil tamkaj aretiran predsednik koroške centralne zadruge monsignor Weiss, ki je svoječasnno s svojimi spekulacijami privedel to zadruzo na rob propada. Monsignor Weiss je že bival nad tri tedne v gostilni Etzler, kjer se ga je smatralo za potujočega igralca. Občeval je z navadnimi ljudmi in obrtniki ter prav pogostokrat igral z njimi karte. Včeraj pa je prišel v gostilno Etzler neki Langemayr, kateri ga je takoj spoznal. Ta je poslal vsled tega tudi po orožnike. Weiss je začel koga tajil, da je on iskani duhovnik, toda pozneje je priznal. Orožništvo ga je odvedlo v zapor.

Ogrski ministrski svet.

M. — Budimpešta, 28. novembra. Včeraj je bil ogrski ministrski svet, v katerem se je vzelo na znanje, da je cesar podelil zakonski predlogi o bančnem privilegiju svojo predsankejso.

Bolezen srbskega prestolonaslednika.

O. — Beograd, 28. novembra. Stanje prestolonaslednika Aleksandra se je tako zboljšalo, da so se od danes opustili oficijalni buletini o stanju njegove bolezni. Kralj Peter je odkloval dunajskega internista dr. Chvosteka z redom sv. Save II. razreda.

Kriza v turšem ministrstvu.

M. — Berlin, 28. novembra. Iz Carigrada se poroča, da nameravajo Haki paša in z njim ves turški kabinet demisijsirati. Z druge strani se pa te vesti dementujejo.

Ekspozé turškega ministra zunanjih zadev.

M. — Carigrad, 28. novembra. Ekspozé, ki ga razvije turški minister zunanjih zadev pred turškim parlamentom, konstatira, da je razmerje Turčije do vseh drugih držav prijazno ter negira, da bi Turčija imela kako alianco s to ali ono državo. Zlasti prijateljsko je razmerje napram Rumuniji in Srbiji, pa tudi z Bolgarsko je sedaj dobro. Vesti o rumunsko - turški vojaški konvenciji so popolnoma neosnovane. — Glede kretskega vprašanja poudarja, da bo glede tega Turčija vedno le v dotiki z evropskimi velesilami in da noče imeti tozadevno z Grško nikakega opravka.

Bolezen grofice Tolste.

M. — Varšava, 28. novembra. O stanju grofice Tolste se je včeraj konstatiralo izboljšanje. Obolela grofica govori vedno le o svojem mrtvem soprogu, ter obžaluje jokaje, da se je v jezi ločil od nje.

Zadnje pismo dr. Crippenovo.

O. — London, 28. novembra. Nek tukajšnji list priobčuje zadnje pismo, ki ga je pisal usmrčeni dr. Crippen miss Le Neve. V tem pismu dr. Crippen ponosno zatrjuje svojo nedolžnost ter izjavlja, da je bil po nedolžnem obsojen in da bo moral po nedolžnem prihodnjega dne biti usmrčen.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

Št. 44. (za leto: nepar.) Društ. predst. 2049.

V torek, 29. novembra 1910.

Gostovanje koncertne pevke gospe

: Jeanette pl. Foedranspergove :

Drugič v sezoni :

TANNHÄUSER

Opera v treh dejanjih. Besedilo spisal in ugalsbil Richard Wagner. Poslovenil Anton Stritof. Režiser in kapeinik prof. Frid. Reiner.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Zacetek ob 7½. uri. Konec po 10.

Prihodnja predstava bo v četrtek 1. decembra.

Meteorološko poročilo.

Vilins nad merjem 3042. Srednji izračun tlak 736.0 mm

mesec	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetri	nebo
november	2. pop. 731.7 9. zv. 734.7	10 03	sl. jug	sl. sever	sl. jug
27. 7. zv. 738.1	14	sl. jvzh.			
2. pop. 739.1 9. zv. 739.5	24 13	brezvetr.	sl. szah.		
28. 7. zv. 738.4	03	slab jug			

Srednja predvčerašnja temperatura 0.6°, norm. 1.3° in včerašnja 1.3°, norm. 1.1°. Padavina v 24 urah 8.0 mm in 0.0 mm

Zahvala.

Povodom bolezni in prerane smrti nepozabnega nam soproga in očeta, gospoda

JAKOBA MARNA

nadučitelja v p.

se čutimo za vse mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja in zlasti za veličastno spremstvo k zadnjemu počitku vsem in vsakemu posebej dolžni izreči najtoplejšo zahvalo.

Zlasti izrekamo najiskrenejšo zahvalo častiti duhovščini, c. kr. okr. šolskemu nadzorniku gosp. F. Gabršku, častitemu domačemu učiteljsvu slav. občinskemu odboru za častno spremstvo ob krsti, vsem gg. tovarišem in tovarišicam pokojnika iz bližnjih in daljnih krajev, gg. pevcem za ganjlive žalostinke, darovateljem krasnih vencev in šopkov ter zlasti vsem domačinom, ki so umrlemu tako častno izkazali svojo ljubezen, dalje prijateljem in znancem, ter sploh vsakemu, ki je ljubljenumu pokojniku izkazal zadnjo čast. — Vaše sočutje nam je vsaj malo tolažbe za prebridko izgubo.

NA VIČU, dne 28. novembra 1910.

3926

Žalujoči ostali.

MINKA KOCJAN

Sv. Petra cesta 18, pritličje.

Priporoča svojo največjo izbiro vseh vrst trebušnih pasov, najboljših gumastih nogavic, vse gumaste potrebščine za novorojenčke in priprave za babice.

Otvoritev dne 1. decembra.

Nadeja se obilnega poseta, se najtopleje priporoča

MINKA KOCJAN.

Trgovski pomočnik

mešane stroke želi 1. decembra t. l. na-topiti službo. Nastopi lahko tudi takoj. 3917
Več pove upravnistvo »Sl. Nar.«

Kupijo se
dobro ohranjene štelaze
in pudel
za trgovino s tekočinami in posodo.
Ponudbe pod »Sreča« na upr. »Slov. Naroda«

Napredaj jo hiša

v Ljubljani, sredi mesta, v prav dobrem
stanu in s posebno ugodnimi pogoji.
Naslov pove, upravnistvo »Sloven-
skega Naroda«. 3901

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 2073

Zlatnina

priznane okusnih vzorcev in po
smerni ceni za darila o priliki

sv. Miklavža

se dobi pri zlatarju

I. VECCHIET

v Ljubljani, 2158
nasproti glavne pošte.

Vila na Bledu

skoraj nova in v najlepši poziciji se
vsled družinskih razmer

prav ceno prod.

Obstoji iz: 10 sob, 2 kuhinj in 2 kleti
ter krasnim sadnim vrtom. — Plačljiva
tudi na obroke. 3921
Informacije pošilja:

zaloga Gosske pivovarne na Bledu.

Presenetljiva novost!

600 komadov samo 4 K!

Prekr. pozlač. 36 urna prec. ura ankerica z
verž., nezantno idola s 3 letnim jamstvom,
mod. svil. moška kravata, 3 fini žepni robci,
mekški prstan z limit. drag. kamenom, cevka
za smotke z jantarem, eleg. damska broška
(novost), prekr. žepno toaletno ogledalo,
usnj. denarnica, žepni nožek s pripravo, par
manš. gumbov, 3 naprsni gumbi, vse double
zlatu s pat. zaponko, lep album s 36 naj-
lepšimi slikami sveta, 5 šaljevih predmetov
v veselje starim in mladim, prav koristen
pismovnik, 10 korespond. predm. in še 500
razl. stvari. Vse skupaj z uro, ki je sama
vredna denarja, stane samo 4 K. 3922

Centralna razpošiljalnica
F. LIBAN, Krakov št. F. 3.

.. Ljubezen in junaštva .. strahopetnega praporčaka

Roman.

Cena 30 vin., vezano K 1-00, s
pošto 20 vin. več.

Ta mični in zabavni
roman se vrši za zadnje
velike vojne med Avstrijo
in med Turčijo. Ozadje
romanu je zgodovinsko,
v središču pa stoji gin-
ljiva ljubezenska zgodba.
Kdor vzame knjigo v roke,
jo bo čital z največjim
zanimanjem in pravim
užitkom.

„Narodna knjigarna“
v Ljubljani.

Zaloga
sukna, platna,
:: modnega in ::
manufakturnega
blaga.

Franc Souvan sin, Ljubljana

Mestni trg št. 22 in 23.

Manufakturna veletrgovina.

2280

Narodno podjetje.

Največja zaloga
:: preprog. ::

Popolne opreme
:: za neveste. ::

Dve starejši prodajalki

za trgovino s papirjem in galanterijo

sprejme takoj 3837

Fr. Jglič, Ljubljana Mestni trg 11.

Prvi hlapec

(Stallmeister) z dobrimi izpričevali slo-
venskega in nemškega jezika zmožen
se sprejme. 3907

Ponudbe z navedbo plače na trvdke
Fil. Tamburini v Kočevju.

Nikdar več!

ne premenjam mila, odkar rabim Berg-
mannovo lilijno mlečno milo z
lesnim konjičkom (znamka lesen
konjiček) tvrdke Bergmann & Co.
Dečin na L., ker je to edino najbolj
učinkujoče medicinalno milo proti
solničnim pegam in za negovanje lepe,
mekhe in nežne polti. Kos po 80 vin.
se dobiva po vseh lekarnah, drogeri-
jah, parfumerijah itd. II 505

Prostovoljna razprodaja.

V konkurzno maso tvrdke F. Lajovic in sinova v Litiji spadajoče blago, in sicer:

manufakturno, špecerijsko ter galanterijsko

bode se potom prostovoljne razprodaje od dne **29. novembra naprej** v trgovini te tvrdke v Litiji na trgu
dopoldne in popoldne oddajalo proti gotovemu takojšnjemu plačilu. Oddajalo se bo blago tudi v celih kosih, odnosno
v zavojih po več komadov skupaj. 3912

V Litiji, dne 25. novembra 1910.

Advokat dr. J. Jamšek v Litiji,
kot upravitelj konk. mase F. Lajovic in sinova.

Kontorist

Lepa, mehlovana

3924

mesečna soba

(začetnik) popolnoma vešč slovenščine,
nemščine in hrvaščine, absoluten trg.
Sole išče službe. 3869

Dopisi pod „J. Ž. 27“ na uprav-
nistvo »Slov. Naroda«.

s posebnim vhom, se odda takoj
ali s 1. decembrom na Cojzovi
cesti št. 9, I. nadstropje, vrata 6.

Velika zaloga

165

domaćih in tovarniških čevljev

Naročila po meri se izvršujejo točno in solidno v lastni delavnici.

MATEJ OBLAK, Kongresni trg št. 6.

Lepa božična in novoletna darila

**Najbogatejša in velikanska tovar-
niška zaloga po najnižjih cenah.**

Budilke od K 3.— naprej
nikelnaste ure 5.—
srebrne ure 7.—
sivni stroji, najnovejši 60.—

Vse novosti in velika izbira
briljantov, srebrna in china
srebrna namizna oprava, na-
stavki, vaze itd.

Ceniki s koledarjem in lepi plakati (kras za
gostilne, tudi po pošti zastoj).

Za obilen obisk se priporoča in zagotavlja
najboljšo postrežbo. 3920

FR. ČUDEN

== samo nasproti frančiškanske cerkve v Ljubljani. ==

Ne segaj v tujino, ker dobiš dobro doma!

Sv. Miklavž!

Ako hočeš preskrbeti lepih, dobrih in koristnih daril,
oglej si novo urejeno prodajalnico

Antona Šarca

kjer dobiš vsega v izbilih, kakor platna za rjuhe, bombaže-
vine, švicarskih vezenin, vsakovrstnega lepega, doma izdelanega
perila, nogavic, posebno žepnih robcev v največji izbiri
po zelo nizkih cenah. 3313

== Opreme za neveste. ==

Priporoča se novo
higienično urejena pralnica in likalnica.

Po pošti poslano perilo se vrne v kratkem času.

Ne segaj v tujino, ker dobiš dobro doma!

Ravnokar je izšlo v naši založbi:

Dr. V. Korun

SPAKE, satire in drugo.

184 str. 8°. Cena broširane K 1-60, vezane K 2-40

S také žgočim sarkazmom, ironijo in samopersiflažo še ni kmalu
kdo osvetil smešnosti našega dejanja in nehanja kakor dr. Korun
v svojih Spakah. Kar pa njih čitanje napravi v zabavo, je
pogled duhovitosti poant in izrazitosti jezika zlasti blagodejen
humor, ki — z edino izjemo — veje iz njih. In ravno zato, ker
se zna pisatelj našim navadam in razvadam tako presrčno sme-
jati, je videti, kakor da bi hotel reči: „Takile smo val, ki smo
krvavi pod kožo! In naravno, da smo; ker sicer bi ne bili ljudje.“

Jg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, Kongresni trg št. 2.

Pozor gg. trgovci in obrtniki!

Najlepše in najhvaležnejše darilo je

„Reklamni koledar“

Zahtevajte vzorce in cene, v zalogi imam najkrasnejše
vrste v ceni od 20 vinarjev nadalje.

**Največja izbira božičnih in novoletnih razglednic
ter najraznovrstnih okrasov za božično drevo.**

Naročila se z obratno pošto izvršujejo.

IV. BONAČ, LJUBLJANA.

Simsko perilo za gospode,

3419

dame in otroke, bluze, spodnja hila,
hišne halje, nočni čevlji, vse v naj-
večji izbiri in najboljši kakovosti v

modni in športni trgovini **P. Magdič**
Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Največja

božična okazijska prodaja

v konfekciji za dame in deklice ter izgo-
tavljenih oblek za gospode, dečke in otroke.

:: Primerna koristna darila! ::

3914

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg št. 5.